

Fakta om solariebrug og kræfttrisiko

Er solariebrug kræftfremkaldende?

Ja. Ifølge WHO's kræftforskningscenter IARC er solariebrug med sikkerhed kræftfremkaldende, og børn og unge er særligt udsatte. Der er en 20 % øget risiko for at få modermærkekræft, hvis man nogensinde har brugt solarium. Men der er 60 % øget risiko for at få modermærkekræft, hvis man har brugt solarium, inden man fylder 35 år. Kontinuerlig solariebrug 1 gang om måneden over flere år øger kræfttrikoen med 2-300 procent.

Hvad er det sikre niveau for solariebrug?

Der findes ikke et sikkert nedre niveau for brug af solarium. Til gengæld ved vi, at risikoen for at få modermærkekræft stiger, jo oftere man bruger solarium.

Hvor udbredt er problemet?

Forekomsten af modermærkekræft i Danmark stiger og stiger. I dag er modermærkekræft den hyppigste kræftform blandt danske unge, og danske kvinder har europarekord i modermærkekræft. Vi ved, at årsagen til modermærkekræft i høj grad er relateret til vores solarievaner.

Er problemet ikke ved at løse sig selv?

Vi har set et fald i antallet af unge solariebrugere siden Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes solariekampagne startede i 2008, men: 1) Ungdoms- og modetrends bevæger sig i bølger, og det kan pludselig blive smart igen at være solariebrun. 2) Forskning viser, at effekten af mediekampagner aftager med tiden. Det er f.eks. sket i Australien, hvor de har suppleret kampagnerne med en 18-års-aldersgrænse. 3) Nye tal fra Kræftens Bekæmpelse viser, at debutalderen for solariebrug er faldende i Danmark, så den i dag er 14,6 år. Dvs. dem der tager solarium bliver stadig yngre. 4) Vi må forholde os til, at det stadig er hele 15 % af Danmarks unge, der tager går i solarie. Og det er de mest udsatte unge, vi taler om; unges solariebrug hænger sammen med forældrenes socioøkonomiske status.

Hvorfor er en 18-års-aldersgrænse relevant?

WHO anbefaler direkte, at "No person under the age of 18 should use a sunbed", og Sundhedsstyrelsen ligger på linje. I en rapport udgivet af en tværministeriel arbejdsgruppe i 2012 var der følgende anbefaling: "Man kan, på baggrund af en sundhedsfaglig vurdering, med fordel forbyde brug af solarier for personer under 18 år". Et helt nyt videnskabeligt studie fra februar 2014 baseret på over 30.000 unge viser, at kun solarielovgivning indeholdende en aldersgrænse har effekt på unges solarievaner.

Hvilke lande har indført en 18-års-aldersgrænse?

Flertallet af lande rundt om Danmark har fulgt WHO/IARC's anbefaling og ved lov indført en aldersgrænse på 18 år for solariebrug for at beskytte unge mod en betydelig kræfttrisiko. Det gælder Norge, Østrig, Belgien, Spanien, Portugal, Italien, Irland, Wales, Frankrig, England, Skotland, Australien, Tyskland, Island, Finland samt dele af USA og Canada. I Brasilien og New South Wales har regeringerne indført et totalforbud mod solariebrug.

Ønsker befolkningen en 18-års-aldersgrænse?

en ny undersøgelse, offentliggjort i 2014, viser, at et flertal i den danske befolkning går ind for en lovfæstet

aldersgrænse for solariebrug på 18 år. 6 ud af 10 danskere går således ind for en aldersgrænse, og kun 2 er imod.

Hvorfor er et bemandingskrav relevant?

Bemanding er for det første væsentligt i forhold til at håndhæve en aldersgrænse, idet personalet kan foretage ID-tjek af solcenterets kunder. Endvidere er bemanding ved uddannet personale væsentligt i forhold til at rådgive alle solariekunder forud for besøget samt screene for, hvilke kunder der anbefales ikke at tage solarium.

Både den overordnede europæiske standard for solarieapparater og WHO's vejledning indeholder en liste over ikke-brugere, dvs. personer som anbefales ikke at gå i solarium. Dette er eksempelvis mindreårige, mennesker med hudtype 1 og 2, mennesker med mange modermærker, solskoldede mennesker, hudkræftpatienter, mennesker med hudkræfthistorik i familien mv. I den forbindelse er det værd at bemærke, at mere end halvdelen af den danske befolkning har en hudtype 1 eller 2 og således kan kategoriseres som ikke-brugere.

I resten af Europa ser vi en bølge, hvor al solariepersonale her fra 2014 uddannes ud fra en fælles europæisk standard om uddannelse af personale i solcentre. Resten af Europas solcentre har personale, der uddannet efter en fælles standard – i Danmark har er 90 % af solarierne ubemandede møntsole. Således har vi i Danmark har vi stort set intet solariepersonale, så vi sakker alvorligt bagud i forhold til serviceniveauet i solcentrene i det øvrige Europa.